

Roman PUNČOCHÁŘ

Turecké obléhání Vídně a každodenní život v metropoli habsburského soustátí roku 1683 očima Jiřího Vojtěcha Felixe Novodvorského

Bakalářská práce, Historický ústav, Filosofická fakulta Jihočeské university, České Budějovice 2013, 56 stran textu, 7 stran obrazových příloh (nestránkováno)

Kolega Roman Punčochář si vybral ze téma své bakalářské práce problematiku, které se až doposud dostalo značné pozornosti především v evropské historiografii, avšak i české, resp. československé dějepisectví se může prokázat některými zajímavými dílčími příspěvky k habsbursko-osmanským válkám i k obležení Vídně roku 1683. Novum Punčochářova přístupu ve srovnání s předchozími českými příspěvky spočívá především v tom, že se snaží prostřednictvím v současné době hojně frekventovaných historicko-antropologických metod analyzovat události roku 1683 v hlavním městě podunajské monarchie z pohledu správce vídeňského ditrichštejnského paláce Jiřího Vojtěcha Felixe Novodvorského a pokouší se tak postihnout jeho myšlenkový svět (s. 9).

Pramenným východiskem předložené práce se stal především soubor 45 (46? - viz s. 10 - 11) německy psaných hlášení správce Novodvorského zasílaných knížeti Ditrichštejnovi v průběhu roku 1683, které se nacházejí v Rodinném archivu Ditrichštejnů v Moravském zemském archivu v Brně. Dále autor pracoval s relativně obsáhlým korpusem domácí i zahraniční literatury věnované problematice habsbursko-osmanských válek, obležení Vídně roku 1683, rodu Ditrichštejnů, vojenství a diplomacii 17. století i historicko-antropologickým východiskům a možnostem výzkumu dané problematiky.

Své pojednání si R. Punčochář rozvrhl do tří kapitol, úvodu a závěru; nechybí zde ani nezbytný soupis použitých pramenů a literatury i soubor sedmi černobílých a barevných obrazových příloh vhodně ilustrující text práce. *Úvod* práce je věnován nejen „klasickému“ vymezení předloženého bakalářského spisu, metodologickému uchopení tématu a nezbytné základní charakteristice použitých pramenů i prostudované literatury, ale je zde zařazena i stručná podkapitola (s. 12 - 15) věnovaná ditrichštejnskému paláci ve Vídni a jeho majiteli spolu s nástinem základních povinností správce paláce. Za úvahu by snad stálo vyčlenit tento text samostatně, poněkud rozšířit a doplnit jej rovněž o alespoň stručný portrét Jiřího Vojtěcha Felixe Novodvorského, který v práci postrádám a pro pochopení jeho myšlenkového světa jistě není zcela pomínutelný.

První kapitola (autorem označená jako druhá) pak přibližuje přípravu a průběh tureckého tažení a reakci habsburské strany na hrozbu osmanského vpádu. Zatímco tento vcelku zdařilý přehled autor opírá o zasvěcené vytěžení zvolené literatury, při popisu situace ve Vídni využívá vedle literatury též některých poznatků z Novodvorského hlášení. Rovněž následující kapitola, věnovaná průběhu obléhání a vnitřním poměrům v obleženém městě, vychází v obecné rovině opět z prostudované literatury, jejíž poznatky doplňuje a rozšiřuje i o dílčí informace obsažené ve zprávách správce ditrichštejského vídeňského paláce. Poslední kapitolu Roman Punčochář zasvětil popisu osvobození Vídně, přiblížení situace ve městě poničeném obléháním a zejména vyličení škod napáchaných na ditrichštejském majetku ve Vídni, kde především hojně čerpal z relací Jiřího Vojtěcha Felixe. Zjištěné poznatky pak shrnuje závěrečná část práce, která rovněž naznačuje možné směry dalšího bádání.

Předložená práce má vcelku dobře zvolenou strukturu (vyjma výše uvedené připomínky k *Úvodu*), autor rovněž osvědčil dobrý přehled po odborné - domácí i zahraniční - literatuře k tématu, jejíž vhodný výběr mu umožnil sestavit zasvěcený vojensko-diplomatický kontext pro své pojednání. Kolega Punčochář dokázal z prostudovaných pramenů vytěžit řadu zajímavých či obohacujících dílčích poznatků, které jistě dojdou uplatnění i v dalším výzkumu. To je bezpochyby plus předložené práce. Je rovněž nezbytné připomenout nemalé obtíže rázu jazykového a paleografického, s nimiž se autor při studiu vybraných pramenů musel vyrovnat.

Na druhé straně je třeba podotknout, že předložená práce má především deskriptivní charakter, postrádám zde hlubší analytické zpracování a vyhodnocení zjištěných poznatků, díky čemuž se autorovi nepodařilo zcela naplnit původní zadání, které si stanovil. Punčochářova práce je napsána vcelku čtivě, bez vážnějších prohřešků vůči mateřskému jazyku, počet neopravených překlepů či chyb je tolerovatelný, vytknout však musím nestandardní číslování úvodu, závěru a příloh práce či to, že ne všechny podkapitoly začínají na nové stránce a také skutečnost, že v závěrečném soupise literatury postrádám zejm. stránkování u řady uvedených časopiseckých studií či sborníkových příspěvků.

Na závěr svého posudku tak mohu konstatovat, že předložená bakalářská práce Romana Punčocháře splňuje požadavky, které jsou kladeny na tento typ kvalifikační práce, a proto ji doporučuji k obhajobě, ale vzhledem k výše uvedeným připomínkám navrhuji její hodnocení, bohužel, pouze stupněm **v e l m i d o b ř e**.

V Českých Budějovicích 5. 8. 2013

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.